БЕЛАРУСКАЯ МОВА (ПРАФЕСІЙНАЯ ЛЕКСІКА)

1.	Наименование дисциплины	Беларуская мова (Прафесійная лексіка)
2.	Содержание дисциплины	Мова і соцыум; Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця; Білінгвізм і моўная норма, моўныя нормы і правільнасць маўлення. Арфаграфічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Прынцыпы і нормы беларускай арфаграфіі Асноўныя правілы беларускай арфаграфіі. Змены і ўдакладненні ў беларускім правапісе. Асаблівасці правапісу тэрмінаадзінак. Сінтаксічныя нормы беларускай літаратурнай мовы. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах. Тыповыя парушэнні сінтаксічных нормаў беларускай мовы. Лексічная сістэма беларускай мовы, навуковая тэрміналогія. Тэрміналагічныя слоўнікі. Асновы функцыянальнай стылістыкі. Функцыянальная дыферэнцыяцыя беларускай мовы. Тэорыя прафесійнага маўлення. Тэхніка і выразнасць вуснага маўлення. Асновы канструктыўнай маўленчай практыкі.
3.	Формируемые компетенции	Накіравана на засваенне і прафесійнае прымяненне беларускай навуковай тэрміналогіі, выпрацоўку ў студэнтаў уменняў правільна ўспрымаць спецыяльную інфармацыю на беларускай мове, а таксама дакладна і асэнсавана выказваць любую думку, спрыяць павышэнню грамадскага прэстыжу беларускай літаратурнай мовы як мовы тытульнай нацыі ў Рэспубліцы Беларусь. Прадугледжваецца пераемнасць і сувязь яе з выкладаннем наступных вучэбных дысцыплін: “Фізіялогія”, “Анатомія”, “Тэарэтыка-метадычныя асновы фізічнай рэабілітацыі і эргатэрапіі”. пашырае і ўзбагачае прафесійны лексічны запас будучых спецыялістаў, выпрацоўвае ўменне практычнага карыстання тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па спецыяльнасці; дае неабходную сістэму ведаў пра арфаэпічныя, граматычныя і словаўтваральныя нормы беларускай літаратурнай мовы; выпрацоўвае навыкі крытычнага успрымання навуковых тэкстаў па спецыяльнасці і білінгвальнага беларуска-рускага перакладу.
4.	Результаты обучения (знать, уметь, иметь навык)	**Ведаць:** ролю мовы і маўлення ў працэсе сацыяльна-прафесійных зносін; месца і ролю беларускай мовы ў славянскай і еўрапейскай

		супольнасці народаў і моў; арфаэпічныя нормы беларускай літаратурнай мовы; сістэму лексічных, граматычных і стылістычных сродкаў беларускай мовы; прафесійную лексіку; тэрміналагічныя слоўнікі і даведнікі па адпаведных сферах навукова-прафесійнай дзейнасці; **Умець:** паспяхова карыстацца вуснай і пісьмовай мовай; пазбягаць тыповых маўленчых памылак у сферы прафесійнай дзейнасці; адэкватна ўспрымаць прафесійныя тэксты і навуковую галіновую інфармацыю; ствараць, перакладаць і анатаваць прафесійна арыентаваныя тэксты; **Мець навык:** валодання беларускай навуковай тэрміналогіяй па адпаведнай спецыяльнасці; валодання нормамі беларускай літаратурнай мовы; працы са спецыяльнымі тэкстамі на беларускай мове, тэрміналагічнымі слоўнікамі і даведнікамі.
5.	Семестр обучения, специальность	6-05-1012-01 “Фізічная культура”; 6-05-1012-02 “Трэнерская дзейнасць (з указаннем віду спорту)”; 6-05-1012-03 “Фізічная рэабілітацыя і эргатэрапія”; 6-05-1012-04 “Арганізацыя і кіраванне фізічнай культурай, спортам і турызмам”
6.	Пререквизиты	Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” прадугледжваецца пераемнасць і сувязь яе з выкладаннем наступных вучэбных дысцыплін: “Фізіялогія”, “Анатомія”, “Тэарэтыка-метадычныя асновы фізічнай рэабілітацыі і эргатэрапіі”. Асаблівая ўвага пры выкладанні асобных тэм ўдзяляецца вывучэнню спецыфічных рыс беларускай мовы і маўлення, што з’яўляецца надзвычай важным ва ўмовах білінгвізму. Практычныя заняткі, прадугледжаныя вучэбным планам, узаемна звязаны і арганічна дапаўняюць адно аднаго, даючы магчымасць паглыбіць і ўдасканаліць набытыя веды.
7.	Трудоемкость в зачетных единицах	1
8.	Количество аудиторных часов	Агульная колькасць гадзін, адведзеная на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны, – 54. Размеркаванне аўдыторнага часу (34 гадзіны) для студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі: практычныя заняткі – 34 гадзіны (2-гі

		курс). Форма прамежкавай атэстацыі студэнтаў: залік. Размеркаванне аўдыторнага часу (8 гадзін) для студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі: практычныя заняткі – 8 гадзін (2-гі курс).
9.	Требования к текущей и промежуточной аттестации	Дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы УА па вучэбнай дысцыпліне, модулю; выкарыстанне небходнай навуковай тэрміналогіі, дасведчанае, лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя вывады; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модулю, уменне яго выкарыстоўваць пры рашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна прымяняць тыповыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы УА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне, модулі, даваць ім параўнальную ацэнку; актыўная самастойная работа на практычных занятках, перыядычны ўдзел Вынікі прамежкавай атэстацыі студэнтаў у форме заліку ацэньваюцца адзнакамі "залічана" не залічана". Станоўчай з'яўляецца адзнака "залічана", адзнака "не залічана" з'яўляецца нездавальняючай.

1.	Name of the discipline	Belarusian language (Professional vocabulary)
2.	Contents of the discipline	Language and society; The origin of the Belarusian language and the main stages of its development; Bilingualism and language norms, language norms and correctness of speech. Orthographic features of the Belarusian literary language. Principles and norms of Belarusian orthography Basic rules of Belarusian orthography. Changes and clarifications in Belarusian spelling. Peculiarities of spelling of term units. Syntactic norms of the Belarusian literary language. Differences in the structure of some phrases in the Belarusian and Russian languages. Typical violations of the syntactic norms of the Belarusian language. Lexical system of the Belarusian language, scientific terminology. Terminological dictionaries. Basics of functional styling. Functional differentiation of Belarusian languages. Theory of professional speech. Technique and expressiveness of oral speech. Basics of constructive speech practice.
3.	Competencies being developed	It is aimed at the assimilation and professional application of Belarusian scientific terminology, the development of students' skills to correctly perceive special information in the Belarusian language, as well as to accurately and meaningfully express any opinion, to contribute to the increase of the public prestige of the Belarusian literary language as the language of the titular nation in the Republic of Belarus. Continuity and its connection with the teaching of the following academic disciplines are foreseen: "Physiology", "Anatomy", "Theoretical and methodological foundations of physical rehabilitation and occupational therapy". expands and enriches the professional vocabulary of future specialists, develops the ability to practically use terminology and professional vocabulary in the specialty; provides the necessary system of knowledge about orthographic, grammatical and word-forming norms of the Belarusian literary language; develops skills of critical perception of scientific texts by specialty and bilingual Belarusian-Russian translation.
4.	Learning outcomes (to know, to be able to, to have skills)	To know: the role of language and speech in the process of social and professional communication; the place and role of the Belarusian language in the Slavic and European community of peoples and languages; orthoepic norms of the Belarusian literary language; the system of lexical, grammatical and stylistic means of the Belarusian language; professional vocabulary; terminological

		dictionaries and handbooks on the relevant spheres of scientific and professional activity; Be able to: successfully use spoken and written language; avoid typical speech errors in the field of professional activity; adequately perceive professional texts and scientific industry information; create, translate and annotate professionally oriented texts; Have the skill of: mastering Belarusian scientific terminology in the relevant specialty; mastering the norms of the Belarusian literary language; work with special texts in the Belarusian language, terminological dictionaries and reference books.
5.	Semester of study, specialty	6-05-1012-01 "Physical culture"; 6-05-1012-02 "Coaching activity (indicating the type of sport)"; 6-05-1012-03 "Physical rehabilitation and occupational therapy"; 6-05-1012-04 "Organization and management of physical culture, sports and tourism"
6.	Prerequisites	When studying the academic discipline "Belarusian language (professional vocabulary)", continuity and its connection with the teaching of the following academic disciplines: "Physiology", "Anatomy", "Theoretical-methodical foundations of physical rehabilitation and occupational therapy" is provided. Special attention when teaching individual topics is paid to the study of specific features of the Belarusian language and speech, which is extremely important in the conditions of bilingualism. Practical classes provided by the curriculum are interconnected and organically complement each other, providing an opportunity to deepen and improve the acquired knowledge.
7.	Labor intensity in credit units	1
8.	Number of classroom hours	The total number of hours allocated to the study of the academic discipline is 54. Distribution of classroom time (34 hours) for full-time students: practical classes – 34 hours (2nd year). Form of intermediate certification of students: credit. Allocation of classroom time (8 hours) for students of correspondence education: practical classes – 8 hours (2nd year).
9.	Requirements for current and midterm certification	Sufficiently complete and systematized knowledge in the scope of the academic program of the Academy of Sciences in the academic discipline, module; use of necessary scientific terminology, experienced, logically correct presentation of answers to questions, ability to make generalizations and reasonable conclusions; mastery

		of the tools of the academic discipline, the module, the ability to use it when solving educational and professional tasks; the ability to independently apply typical solutions within the academic program of the UA in the academic discipline, modules; assimilation of the basic literature recommended by the academic program of the UA on the academic discipline, modules; the ability to navigate in the basic theories, concepts and directions of the studied discipline, modules, give them a comparative assessment; active independent work in practical classes, periodic participation The results of the intermediate attestation of students in the form of credit are assessed with the grades "passed" or "failed". A grade of "passed" is positive, a grade of "not passed" is unsatisfactory.